

MINISTERSTWO
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 21.11.2016 r.

Sekretarz Stanu
Stanisław Szwed

DDP-II.053.72.2.2016.MM

W odpowiedzi na petycję z dnia 14 września br., znak pisma: KZ-OZZPAR/7/2016, dotyczącą zmiany przepisu § 3 pkt 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 15 maja 1996 r. w sprawie sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania pracownikom zwolnień od pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1632) uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Z ww. przepisu wynika, że dowodem usprawiedliwiającym nieobecność pracownika w pracy jest oświadczenie pracownika potwierdzające odbycie podróży służbowej w godzinach nocnych, zakończonej w takim czasie, że do rozpoczęcia pracy nie upłynęło 8 godzin, w warunkach uniemożliwiających odpoczynek nocny. Regulacja ta została wprowadzona w okresie, w którym Kodeks pracy nie zawierał jeszcze przepisów mających na celu zapewnienie pracownikom okresu co najmniej 11-godzinnego nieprzerwanego odpoczynku dobowego (art. 132 Kodeksu pracy). Przepisy te funkcjonują od dnia 1 stycznia 2004 r. i jako przepisy rangi ustawowej mają bezsprzecznie pierwszeństwo w stosowaniu przed przepisami rangi podustawowej.

W związku z tym należy przyjąć, że przepis § 3 pkt 5 powołanego wyżej rozporządzenia w literalnym brzmieniu gwarantuje pracownikowi tylko część odpoczynku przed rozpoczęciem pracy (dopełnienie do 8 godzin). Uwzględniając obecny stan prawny

należałoby jednak stwierdzić, że łączny czas odbywania przez pracownika podróży służbowej i dobowego czasu pracy pracownika nie powinien naruszać kodeksowego limitu 11-godzinnego nieprzerwanego odpoczynku dobowego. Ewentualne uszczuplenie tego limitu w związku z podróżą służbową pracownika odbywaną i zakończoną w warunkach określonych w § 3 pkt 5 rozporządzenia (tj. odbywaną w godzinach nocnych i zakończoną w takim czasie, że do rozpoczęcia pracy nie upłynęło 8 godzin, w warunkach uniemożliwiających odpoczynek nocny) zobowiązywałoby pracodawcę do odpowiedniego obniżenia czasu pracy pracownika - poprzez udzielenie mu czasu wolnego w wymiarze liczby godzin brakujących do zapewnienia minimalnego dobowego odpoczynku (por. uzasadnienie do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 23 czerwca 2005 r., sygn.. akt II PK 265/04, OSNP z 2006 r. Nr 5-6, poz. 76).

Jednocześnie uprzejmie informuję, że we wrześniu br. przy Ministrze Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej została powołana Komisja Kodyfikacyjna Prawa Pracy. Do zadań Komisji należy opracowanie projektu ustawy – Kodeks pracy, a skutkiem uchwalenia nowego Kodeksu pracy będzie konieczność wydania nowych aktów wykonawczych. W związku z tym, w mojej opinii, obecnie nie jest celowa nowelizacja powołanego na wstępie rozporządzenia. Pierwszeństwo w stosowaniu mają bowiem przepisy Kodeksu pracy, a z orzecznictwa sądowego jednoznacznie wynika, że co do zasady czas pracy oraz czas podróży służbowej pracownika nie powinny naruszać jego prawa do minimum 11-godzinnego nieprzerwanego odpoczynku dobowego.

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized letter 'A' with a loop at the bottom left and a vertical stroke on the right.